

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Hoolingi OÜ
hoolingiinfo@gmail.com

Teie 18.11.2025
Meie 03.12.2025 nr 2-6/25-8770-4

Vastus

Korduvpöördumises Justiits- ja Digiministeeriumile töite välja täiendavad küsimused, mis puudutasid eestkoste tasude seadmise määrust ja rakendusakti. Küsite, kas perekonnaseaduse (PKS) § 192 lg 4 alusel kehtiv määrus või muu rakendusakt on olemas, kas riik on teinud mõjuanalüüsi selle kohta, millised kulud kaasneksid määruse kehtestamisega ning millisel kalkulatsioonil põhineb põhjendus, et eestkoste teostamiseks täiendav rahaline toetus on riigi jaoks oluline lisakulu. Soovite teada, mis põhjusel ei ole ministeerium seni kasutanud PKS § 192 lg 4 volitusnormi ja kas ministeerium on kaalunud määruse kehtestamist viimase 10 aasta jooksul ning kas on plaanis määrus välja töötada. Täiendavalt soovite teada, kuidas ministeerium näeb PKS § 192 praktikas rakendumist ilma rakendusaktita.

PKS § 192 lõike 4 alusel ei ole kehtestatud ühtegi määrust ega rakendusakti. Volitusnormi rakendamiseks ei ole varasemalt olnud piisavat poliitilist valmisolekut ega ühiskondlikku survet. Eestkostet teostavad Eestis üldjuhul pereliikmed ning kohaliku omavalitsuse üksused, enamasti inimesele tasuta. Riigikohtu praktika kohaselt tekib riigil kohustus pakkuda abi puudust kannatavale isikule alles siis, kui perekond ei ole võimeline seda tegema. Rakendusakti puudumisel toimib kehtiv regulatsioon üksnes selliselt, et annab valdkonna eest vastutavale ministrile õiguse kehtestada kord ja piirmäärad riigi arvel eestkostjale makstava tasu ning hüvitatavate kulude arvestamiseks.

Mõjuanalüüsi ei ole läbi viidud, kuna selliste teenuste rakendamisega kaasneks eeldatavalt märkimisväärne kulu. Analüüsi on mõistlik läbi viia sellisel juhul kui leitakse, et eestkostja rolli peaksid Eestis peale perekonnaliikmete ja kohalike omavalitsuste kandma ka teised isikud/asutused. Eestis ei ole tavapärane, et eestkostja rolli täidaks MTÜ või muu eraõiguslik organisatsioon, näiteks advokaadibüroo. Lähiajal ei ole plaanis vastavat määrust välja töötada ning isegi poliitilise tahte olemasolul eeldaks selle koostamine erinevate osapoolte põhjalikku kaasamist.

Kokkuvõttes võib öelda, et kuigi Justiits- ja Digiministeerium ei välista võimalikke muudatusi, on tegemist põhimõttelise ja laia mõjuga küsimusega, mis nõuab ühiskonnas põhjalikku arutelu ning üldist kokkulepet selle kohta, et muudatused on vajalikud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kertu Tuuling
nõunik

Kertu Tuuling 58867043
kertu.tuuling@justdigi.ee